

Kinder Torah

Parashas Voeschanan

Bircas HaTorah

Class, today is a very big day."

"What day is it, Rebbe?"

"Today is the day that we begin our study of *Bircas HaTorah*."

"That sounds exciting, Rebbe, however, during the past few shiurim we have been learning about *tefillah* in general and *brachos* in particular. What is so special about *Bircas HaTorah*?"

"Very good, Fayvel. Let us begin by answering your question. Most Rishonim rule that *Bircas HaTorah* has the status of a mitzvah *d'oraysa* (from the Torah). The Gemora (Brachos 21a) cites its source as a verse in sefer Devarim (32:3), "When I call out the Name of Hashem, ascribe greatness to our G-d."

The Torah Temima mentions the Gemora (Yuma 37a) which explains that Moshe Rabbeinu 'called out the name of Hashem' in blessing. He was referring

to learning Torah, which was alluded to in the previous verse. Klal Yisrael responded by answering 'Amen' to Moshe Rabbeinu's blessing on the Torah. This is considered a blessing on the Torah. This source from the Chumash sets *Bircas HaTorah* apart from the standard *brachos*, which only have the status of mitzvos *D'rabannan* (of Rabbinic origin). Therefore, the Shulchan Aruch (Orach Chaim 47:1) cautions us to be exceedingly careful when saying *Bircas HaTorah*. The Mishna Breurah warns that the penalty for not making *Bircas HaTorah* is very severe. The Ran (Gemora Nedarim 81a) reveals a frightening fact. Eretz Yisrael was destroyed only because the residents did not make *Bircas HaTorah* before learning."

"Why did they receive such a strict punishment for neglecting a *bracha*?"

Excellent question, Hillel. The answer is that they did not consider learning Torah important enough to warrant a blessing. This was a huge mistake. The Shulchan Aruch HaRav (Orach Chaim 47:1) describes how Hashem cherishes the Torah so much that He plays with it (so to speak) all day. Therefore, it is fitting for us to make *Bircas HaTorah* with a simcha greater than all the pleasures of the world! We have the privilege of enjoying Hashem's most valued possession! This shows that we are learning *lishma* (for the sake of Hashem). May we all merit reaching such a *madrayga* (spiritual level). Another indication of the magnitude of *Bircas HaTorah* is the fact that we make three *brachos* before

learning Torah. Almost all other mitzvos require only one *bracha*."

"What are those three *brachos* Rebbe?"

"The first one states that we are commanded to toil in Torah. The second one requests that our learning be pleasing to us. And the last *bracha* praises Hashem for choosing us and giving us His Torah. Let us examine these *brachos* one by one. The first *bracha* is a blessing of thanks to the Almighty, who sanctified us with His mitzvos, and commanded us '*la'asoke*' – to make an '*eisek*' – of our Divrei Torah. '*Eisek*' is something that requires a lot of effort. We use our intelligence to its fullest by discussing the words and ideas of the Torah that we are learning over and over again; back and forth, forward and back,

from this angle, and that angle. We compare them to other Torah concepts, break them down into components, analyze them, re-analyze them, apply them, and think of new ways to understand and explain them. This is what Rashi

refers to in the beginning of parashas Bechukosai as (Vayikra 26:3) as '*amelim bi'Torah*' – toiling in Torah.

"After this *bracha* we make a request from the Almighty. We ask Him to make the words of Torah pleasing in our mouths. Let me ask you a question, class. Toiling is not usually appealing. How can we ask that our toil be pleasant?"

"Isn't that the uniqueness of learning Torah, Rebbe? It requires a lot of effort, but in the end Hashem makes it sweeter than all of the pleasures of the world."

Precisely, Moishie! Our job is to put our maximum effort into learning. We request from Hashem that He reward us with success in understanding and enjoying the fruits of our labors. The Gemora (Brachos 11b) goes one step deeper. We ask Hashem to help us achieve the *madrayga* of '*limud me'ahava*' – learning with love (for Hashem and His Torah). The *bracha* then goes on to ask that our offspring and all the offspring of Am Yisrael know Hashem's Name and learn His Torah *lishma*."^{*}

"How do we know Hashem's Name, Rebbe?"

"The Vilna Gaon answers your question, Shimon. He relates that all of the Torah is composed of the different Names of Hashem. Knowing the Torah is knowing Hashem's various Names. The *bracha* then finishes by referring to Hashem as the One Who teaches (in the present tense) Torah to His nation Yisrael. He did not stop teaching after Moshe Rabbeinu

passed away, nor even after the last Novi departed. He is still teaching each and every one of us Torah to this very day. The Siddur Ohr HaChama relates that one who learns Torah merits a new *Kaballas HaTorah*, just like the original one at Har Sinai. Each day that you learn, the Torah should be new to you, as if you just received it at Har Sinai. That is an amazing motivation to learn Torah with all of your *koach*. And so, we come to the third and final *bracha* which thanks Hashem for choosing Klal Yisrael from amongst all the nations, and subsequently giving us His Torah. What an honor! What a privilege! What a responsibility! The word '*nosein*' (gives) is also written in the present tense. As we said before, Hashem gives the Torah anew each day to the one who learns it. Therefore, we have to feel today that we are at *maamad Har Sinai* receiving the Torah amidst the fire and thunder. The *Yesod Vi'shoresh Ha'avodah* states that we should say this *bracha* with tremendous simcha! Hashem chose us to serve Him and learn His Torah! He gave us His precious holy gift at Har Sinai. It is our very life! What could be more exalted! What could be a better motivation to say this wonderful *bracha* with tremendous excitement! Oh Hashem, how much we appreciate and love Your Torah!

Kinderlach . . .

The *Bircas HaTorah* are a very special part of our *tefillos*. According to most opinions, they have the status of a mitzvah *d'oraysa*. They show our great reverence and love for Hashem's favorite thing – His holy Torah. Therefore, we must be very careful to say them properly. Failure to do so is punished severely. We make three *brachos* – thanks to Hashem for the mitzvah of toiling in Torah, a request that the Torah be sweet in our mouths, and that we and our descendants know and learn the Torah '*lishma*'. Finally, we express our gratitude that the Almighty chose us from amongst all the nations to be the one to serve Him and learn His Torah. Hashem gives and teaches the Torah every day to those who want to learn it. Kinderlach, make *Bircas HaTorah* with special enthusiasm! It shows that you appreciate Hashem's most precious gift to us.

^{*}The sefer *Ateres Zikaynim* notes that this is a proper time for parents to request that their children become '*lomdei Torah*' (Torah learners), *tsaddikim*, and '*baalei middos tovos*' (master good character traits). There are two other places in the formal *tefillah* where this request can be made – in the blessing of '*ahavah rabba*' and in the *tefillah* of '*u'va li'tzion goel*' במילים 'למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה'.

הגדרת לבנר

פרשת ואתחנן

בדרך כלל לא דבר מושך במיוחד. כיצד אנו יכולים לבקש שהעמל בתורה יהיה נעים לנו?"

"האם אין זו הייחודיות שבלימוד התורה, רב'ה? אמנם הלימוד כרוך במאמץ רב, אך לבסוף ה' ממתיק לנו את הדברים, עד שהם מתוקים מכל תענוגות העולם הזה."

"בדיוק כך, מושי' תפקידנו הוא להשקיע את כל כוחנו בלימוד. אנו מבקשים מה' שיתן לנו שכר על כך בדמות הצלחה בהבנת הדברים, והנאה מתוצאות המאמץ. הגמרא (ברכות י"א ע"ב) מעמיקה עוד יותר. אנו מבקשים מה' שיעזור לנו להגיע למדרגה של לימוד מאהבה. והברכה ממשיכה ומבקשת שגם צאצאיו וצאצאי כל עם ישראל ידעו את שם ה' וילמדו את תורתו לשמה."*

"כיצד אנו יודעים את שמו של ה', רב'ה?"

"הגאון מילנא זצ"ל עונה על שאלתך, שמעון. הוא אומר שכל התורה מורכבת משמותיו השונים של ה'. ידיעת התורה היא ידיעת שמותיו של ה'."

"הברכה מסיימת בשבח לה', 'המלמד תורה לעמו ישראל' - בלשון הווה. ה' לא הפסיק ללמדנו לאחר פטירת משה רבינו, וגם לא אחרי פטירת אחרון הנביאים. הוא עדיין מלמד כל אחד ואחד מאיתנו תורה עד היום הזה. בסידור 'אור החמה' נכתב שמי שלומד

תורה זוכה לקבלת התורה מחדש, בדיוק כמו מעמד הר סיני. בכל יום שלומדים, התורה חדשה ללומד, כאילו הוא קיבל אותה בהר סיני. זהו חיוק אדיר העשוי לסייע לנו ללמוד בכל הכוח! וכך, אנו מגיעים לברכה השלישית והאחרונה שבה אנו מודים לה' על שבחר בעם ישראל מכל האומות ונתן לנו את תורתו. איזה כבוד! איזו זכות! איזו אחריות! גם המילה 'נותן' כאן היא בלשון הווה. כפי שאמרנו כבר, ה' נותן את התורה בכל יום מחדש - למי שלומד אותה. ולכן, עלינו

להרגיש היום שאנו נמצאים במעמד הר סיני, ומקבלים את התורה - באש ועשן, בקולות וברקים. בעל ה'יסוד ושורש העבודה' אומר שעלינו לומר ברכה זו בשמחה עצומה. ה' בחר בנו לעובדו וללמד את תורתו! הוא נתן לנו מתנת קודש בהר סיני. 'כי הם חיינו ואורך ימינו!' מה יכול להיות יותר נשגב מזה? רעיון זה די בו כדי לעורר אותנו לברך ברכה נפלאה זו בהתלהבות עצומה! ה', כמה אנו אוהבים ומעריכים את תורתך!"

ברכת התורה

"ילדים, היום הוא יום גדול מאוד."

"במה הוא יום גדול, רב'ה?"

"הוא יום גדול משום שזה היום שבו אנו מתחילים ללמוד את ברכת התורה."

"אינני מבין, רב'ה: בשיעורים האחרונים למדנו על התפילה באופן כללי, ובמיוחד התמקדנו בברכות. מה כל כך מיוחד בברכת התורה?"

"שאלה טובה מאוד, פייבל. נפתח את דברינו במתן תשובה עליה. רוב הראשונים פוסקים שברכת התורה היא מצווה מדאורייתא (מן התורה). הגמרא (ברכות כ"א, ע"א) מביאה את המקור לכך בפסוק בספר דברים (ל"ב, ג'): 'כי שם ה' אקרא, הבו גודל לאלוקינו'. בעל ה'תורה תמימה' מציין את הגמרא (יומא ל"ז ע"א) המסבירה שמשמעות הפסוק קשורה לרמז ללימוד תורה שנרמז בפסוק הקודם. משה רבינו אמר לעם ישראל שכאשר יקרא בשם ה' - כלומר יברך על התורה - על עם ישראל לענות 'אמן' לברכתו, והדבר כולו נחשב כברכה על התורה. מקור זה מהתורה עצמה מבדיל בין ברכת התורה לברכות אחרות, שמעמדן הוא

מעמד של מצוות דרבנן. ולכן, השולחן ערוך (אורח חיים מ"ז, א') אומר שיש להיזהר מאוד כשמברכים ברכת התורה. המשנה ברורה שם מוסיף שהעונש על אי-אמירת ברכת התורה הוא חמור ביותר. הר"ן (גמרא, נדרים פ"א, ע"א), מגלה לנו דבר מבהיל: ארץ ישראל חרבה משום שילא בירכו בתורה תחילה! - לא אמרו את ברכת התורה לפני הלימוד."

"מדוע הגיע להם עונש כה חמור על אי-אמירת ברכה?"

"שאלה מצויינת, הילל. התשובה היא שהם

לא ראו בלימוד התורה דבר חשוב מספיק כדי לברך עליו. היתה זו טעות עצומה. השולחן ערוך הרב (אורח חיים מ"ז, א') מתאר את ה' כמייקר התורה כל כך עד שהוא משתעשע בה (כביכול) כל היום. מתאים, אם כן, שאנו נברך את ברכת התורה בשמחה הגדולה מהשמחה על כל תענוגות העולם! יש לנו הזכות ליהנות מהדבר היקר ביותר לה'! אם אנו מברכים על התורה, אנו מראים שאנו לומדים אותה לשמה, ולא לשום מטרה אחרת. יהי רצון שנזכה

כולנו להגיע למדרגה כזו.

"עוד דבר המראה על חשיבות ברכת התורה היא העובדה שאנו מברכים שלוש ברכות לפני לימוד תורה, בשעה שעל כל שאר המצוות מברכים רק ברכה אחת."

"מהן שלוש הברכות האלה, רב'ה?"

"הראשונה אומרת שה' ציווה אותנו לעמול בתורה. השנייה מבקשת שהלימוד יהיה נעים לנו. והברכה השלישית והאחרונה משבחת את ה' על שבחר בנו ונתן לנו את תורתו. הבה נתבונן בברכות אלה, אחת לאחת. הברכה הראשונה היא ברכת הודיה לה', על שקדשנו במצוותיו וציוונו לעסוק בדברי תורה - עסק, משמעו דבר שדורש מאמץ רב. אנו מנצלים את יכולתנו השכלית במלואה כאשר אנו שקועים ב'שקלא וטריא' של לימוד תורה - מהפכים בדברים שוב ושוב, מכל הכיוונים ומכל הזוויות. אנו משווים בין מה שאנו לומדים לבין רעיונות אחרים בתורה, מפרקים את הכתוב לגורמים, מנתחים אותו, חוזרים ומנתחים אותו, מיישמים אותו, וחושבים על דרכים חדשות להבין את הדברים ולהסבירם. ולזה רש"י מתכוון בפירושו לפסוק בתחילת פרשת בחוקותי (ויקרא כ"ו, ג'), כאשר הוא אומר שנהיה 'עמלים בתורה'."

"לאחר ברכה זו אנו מבקשים מה' שדברי התורה יהיו ערבים - נעימים - בפנינו. שאלה לי אליכם, ילדים: עמל, עבודה קשה, הוא

ילדים יקרים...

ברכת התורה היא חלק מיוחד מאוד מהתפילה. על פי רוב הדעות, שלוש הברכות הכלולות בברכת התורה אלה הן מדאורייתא. הן מראות את הכבוד והאהבה שאנו רוחשים לדבר היקר ביותר לה' - לתורתו הקדושה. עלינו להיזהר, אם כן, לאמרן כיאות. אם לא עושים זאת, העונש על כך חמור ביותר. אנו מברכים שלוש ברכות: הודיה לה' על מצוות העמלות בתורה, בקשה שהתורה תהיה מתוקה וערבה בפנינו ושגם אנו וגם צאצאיו ידעו את התורה וילמדו אותה לשמה. ולבסוף, אנו מבטאים את תחושת הכרת הטוב שלנו על שה' בחר בנו מכל העמים, לשרתו וללמדו את תורתו. ה' נותן ומלמד את התורה בכל יום למי שרוצה ללמודה. ילדים יקרים, ברכו את ברכת התורה בהתלהבות מיוחדת! וכך תראו שאתם מעריכים את המתנה היקרה כל כך שנתן לנו ה'."

*בספר עטרת זקנים נאמר שזוהו הזמן הנכון להורים לבקש שילדיהם יהיו לומדי תורה, צדיקים ובעלי מידות טובות. ישנם עוד שני מקומות בנוסח התפילה הקבוע שבו אפשר לבקש על כך: בברכת 'אהבה רבה' וב'ובא לציון גואל', במילים 'למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה'."